

voor het leven
Sociale Verzekeringsbank

Raad van Bestuur
Van Heuven Goedhartlaan 1
Postbus 1100
1180 BH Amstelveen
Telefoon (020) 656 56 56
Fax (020) 656 48 01
Internet: www.svb.nl

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. de [REDACTED], Directeur-Generaal SZI
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

datum
6 mei 2020

ons kenmerk
RvB.57/20/CvdL/ck

Betreft: Uitvoeringstoets ontwerpwijziging Besluit beslagvrije voet

Geachte heer Herstel,

Met uw brief van 6 maart 2020, kenmerk 2020-0000034063, nodigt u de SVB uit om binnen twee maanden een uitvoeringstoets uit te brengen op het ontwerp van de wijziging van het Besluit beslagvrije voet. Met deze brief voldoe ik aan uw verzoek.

Algemeen

Het Besluit beslagvrije voet geeft nadere invulling aan de nog in werking te treden Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (WvBVV). Dit Besluit wordt met deze ontwerpwijziging gewijzigd vanwege kleinere aanpassingen binnen de WvBVV, nieuwe inzichten die zijn ontstaan rond de herleiding van het belastbaar inkomen bij de bouw van de rekenmodule en vanwege de noodzaak om tot inregeling van de centrale rekenmodule te komen. De beoogde inwerkingtredingsdatum voor zowel de WvBVV als het gewijzigd Besluit beslagvrije voet is 1 januari 2021.

De SVB onderschrijft de noodzaak en wenselijkheid om het Besluit beslagvrije voet op deze onderdelen aan te passen en aan te vullen.

Gevolgen voor de SVB

De ontwerpwijziging vereenvoudigt de rekenregels voor het vaststellen van het voor de beslagvrije voet relevante belastbaar inkomen. Als gevolg van deze vereenvoudiging is het aantal gegevenselementen in het modelformulier verminderd. Dit modelformulier met informatie over de toegepaste beslagvrije voet wordt aan de schuldenaar gezonden. De SVB kan alle gegevenselementen uit het aangepaste Besluit beslagvrije voet vermelden in het modelformulier.

Een nieuw toegevoegd artikel 8 regelt de verantwoordelijkheden rond de ondersteuning bij de berekening van de beslagvrije voet door middel van een centrale rekenmodule. De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is belast met de ondersteuning en is verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van de nodige persoonsgegevens. Stichting Inlichtingenbureau (IB) en UWV worden aangewezen als verwerkers. Met een nog op te stellen ministeriële regeling worden nadere regels gesteld over welke partijen gebruik kunnen maken van de ondersteuning en over de gegevensverwerking.

voor het leven
Sociale Verzekeringsbank

Zoals de Nota van toelichting vermeldt maakt de SVB graag gebruik van de centrale rekenmodule voor de berekening van de vereenvoudigde beslagvrije voet. De rekenmodule zal gefaseerd gerealiseerd worden door Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen (BKWI) van het UWV en door het IB.

De SVB verwacht dat per 1 januari 2021 een rekenmodule beschikbaar is waarmee de SVB eenvoudig de zogeheten *basis* beslagvrije voet kan berekenen. De SVB stelt op basis van deze *basis* beslagvrije voet en aanvullende gegevens handmatig de zogeheten *toegepaste* beslagvrije voet vast.

De SVB heeft begrepen dat de uitbreiding van de centrale rekenmodule en de gegevensuitwisseling om de *toegepaste* beslagvrije voet te kunnen berekenen onderdeel is van het programma Verbreding beslagregister.

Uitvoerbaarheid

De SVB concludeert dat de beoogde wijziging van het Besluit beslagvrije voet verwaarloosbare gevolgen heeft voor de SVB en haar klanten. Daarmee is het gewijzigde besluit voor de SVB in- en uitvoerbaar per beoogde ingangsdatum, onder de voorwaarde dat de centrale rekenmodule tijdig beschikbaar is voor de SVB. De kosten voor implementatie en uitvoering van de vereenvoudigde beslagvrije voet zullen door deze wijziging niet hoger of lager worden.

In de bijlage vindt u nader juridisch commentaar op het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit beslagvrije voet.

Voor vragen over of een toelichting op deze uitvoeringstoets kunt u contact opnemen met [REDACTED]

Ik vertrouw erop u hiermee van dienst te zijn geweest en stel het op prijs om binnen 6 weken een reactie te ontvangen op deze brief.

Hoogachtend,
Sociale Verzekeringsbank

[REDACTED]
[REDACTED]
Lid Raad van Bestuur

Juridische Bijlage bij Uitvoeringstoets ontwerpwijziging Besluit beslagvrije voet

De voorgelegde AMvB wijzigt het Besluit beslagvrije voet nog vóór de inwerkingtreding ervan. Het Besluit is gebaseerd op de artikelen 475d, lid 1, en 475da, lid 4 en Art. 475i, lid 2.RV. De bedoeling van het besluit is om mede het toekomstige beslagrecht te laten beheersen, tezamen met de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet, een nieuwe Wet Stroomlijning keten derdenbeslag een gewijzigde afdeling 2 van Titel II van het tweede boek van Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering en een daarop aangepaste Invorderingswet 1990.

Het besluit gaat met name over de uitwisseling en uitvraag van gegevens op grond waarvan de raadplegende partij de beslagvrije voet op een juiste wijze kan vaststellen. In de visie van de SVB is de grootst mogelijke duidelijkheid nodig om naar de burger toe en ook in rechte te kunnen rechtvaardigen dat de beslagvrije voet op een correcte wijze is vastgesteld en gerespecteerd. Dat wil zeggen dat slechts de aflossingscapaciteit is aangewend voor de schuldaflossing. Niet meer, maar ook niet minder. Het nieuwe eerste lid van artikel 7 is daarvoor in de visie van de SVB toereikend en uitvoerbaar. Als aflossingscapaciteit beschouwt de SVB overeenkomstig de Regeling tenuitvoerlegging bestuurlijke boeten en terugvordering onverschuldigde betalingen (Stcrt. 2009, 117) alle middelen die tezamen met het vermogen de draagkracht vormen waarmee kan worden afgelost. Dat wil zeggen alle inkomsten boven de beslagvrije voet naast de vermogensbestanddelen zoals spaarsaldi, effecten, (on)roerende goederen etc. Op ambtelijk niveau is de SVB desgevraagd te kennen gegeven dat de definitie van het begrip "aflossingscapaciteit" in artikel 1, onder q van die Regeling ook leidend is in het nieuwe beslagrecht.

De SVB maakt van deze gelegenheid gebruik om aandacht te vragen voor een aantal met het Besluit samenhangende zaken als inkomensbegrippen en de wijze waarop de leefsituatie wordt vastgesteld.

Inkomensbegrippen

De wet (RV) voorziet door de aanpassingen door en in verband met de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet inmiddels in een veelvoud van inkomensbegrippen hetgeen de duidelijkheid niet bepaald ten goede komt. Artikel 1 van het Besluit voegt daar met een nieuwe term "loon LB/PH" een zoveelste inkomensbegrip aan toe.

Artikel 475ab RV geeft een definitie van (al) het belastbaar inkomen waarvan gebruik wordt gemaakt bij de vaststelling van de beslagvrije voet. Daarnaast is op grond van artikel 475ab RV de leefsituatie bepalend zoals die is geformuleerd in de Participatiewet (PW, en gelijklopend in de Toeslagenwet, de AOW en de ANW).

De SVB stelt vast dat het per saldo niet het belastbaar inkomen is en evenmin bedoelde leefsituatie waarvan wordt uitgegaan bij de vaststelling van de beslagvrije voet. In plaats daarvan wordt uitgegaan van slechts het in de polisadministratie geregistreerde loon waarover al dan niet loonbelasting en/of premies volksverzekeringen worden berekend en van de vraag of het in de basisregistratie geregistreerde woonadres van de schuldenaar ook mogelijk als woonadres van een andere meerderjarige is geregistreerd. Omdat het belastbaar inkomen in het dagelijkse spraakgebruik betrekking heeft op hetgeen in de aanslag inkomstenbelasting als verzamel- of toetsingsinkomen bekend is en - anders dan voor de berekening van de beslagvrije voet - betrekking heeft op inkomen in Box 1, 2 en 3, pleit de SVB voor een alternatieve terminologie dan "belastbaar inkomen".

Leefsituatie

Uitkeringsgerechtigden op grond van de Participatiewet (PW), de Toeslagenwet, AOW en ANW vormen de grootste en ook de meest kwetsbare groep schuldenaren. Het is van belang dat bij hen geen andere beslagvrije voet wordt vastgesteld dan die overeenkomt met hun uitkeringsnorm. Deze uitkeringsnorm wordt afgestemd op de feitelijke (reeds opgegeven, onderzochte dan wel ter plaatse geverifieerde) leefsituatie. Teneinde zo veel mogelijk disharmonie te voorkomen, geeft de SVB in overweging om in elk geval bij dergelijke uitkeringsgerechtigden de aan te houden leefsituatie niet te laten bepalen door het woonadres in de BRP maar door de reeds (soms tot in rechte) vastgestelde leefsituatie die de uitkeringsnorm bepaalt. In de juridische bijlage licht de SVB dat nader toe bij het desbetreffende nieuwe artikel 8, lid 2 sub b van het Besluit dat hierop betrekking heeft.

Algemeen

De SVB vraagt in de voorgelegde AMvB, zoals gewijzigd, om ter voorkoming van misverstanden nog eens te kijken of de terminologie niet beter op elkaar kan worden afgestemd, en eensluidend gemaakt kan worden. Bijvoorbeeld:

- “loonbelasting en premie volksverzekeringen” in art. 1 vs. “loonbelasting volksverzekeringen in de leden 1 tot en met 3 van art. 5;
- De niet gedefinieerde termen “aangiftetijdvak” (art. 2, lid 2, sub a, art. 3, lid 1, aanhef) vs “periode” (art. 2, lid 1 onder a en b) vs. “aangiftetermijn” (art. 3, lid 1, sub b);
- “loon LB/PH” (o.a. art. 1) vs. “(recent, dan wel gemiddeld) belastbaar maandinkomen” (art. 3, leden 2 en 3) vs (extra) periode salaris” (bedoeld wordt kennelijk periodesalaris ofwel: 13e maandloon en soortgelijke extra loonbetalingen) vs. belastbaar inkomen (art. 7(nieuw), lid 1, onder a) vs. (onbeslagen) neveninkomsten (art 8 (nieuw) sub c);
- leefsituatie (art. 7, lid 1 onder a) t.o.v. woonsituatie art. 7, lid 1 onder b.

Artikelsgewijs

Artikel 1

- Bij de definitie van LB/PH:
 - ontbreekt tussen de woorden “volksverzekeringen” en “berekend” het woord “wordt”;
 - rijst de vraag of de definitie wel sluitend is. Ook als er geen loonheffing (bestaande uit loonbelasting en/of premies volksverzekeringen) wordt berekend omdat: de inhoudingsplichtige een fout maakt(e), of wegens een te laag bedrag of een samenlopende buitenlandse periodiek inkomen uit loon of (pensioen)uitkering.

Artikel 2

- (lid 2, onderdelen a en b) is het periode of salaris? Kennelijk wordt bedoeld een nieuw woord: periodesalaris. De SVB geeft in overweging om in één zin niet over zowel “loon (“LB/PH”) als over salaris te spreken indien daar hetzelfde mee bedoeld wordt. Alternatief: “13e maandloon of soortgelijke extra beloningen”

Artikel 3

- (lid 1) “enkel” of “uitsluitend”?
- (lid 2) Het tijdvak voor welke aangifte wordt bedoeld? Voor de IB-aangifte of de loonaangifte? Het gaat hier nu immers over belastbaar inkomen (dus ook uit Box 2 en Box 3) in plaats van (in de Polisadministratie zichtbaar) en aan de loonheffing onderworpen periodieke betalingen uit (vroegere) arbeid in Box 1.

Artikel 5

- (lid 1) Gaat het uitsluitend om *ingehouden* of ook om de verschuldigde bedragen aan ZVW, IB en phVV? Denk aan de persoon met verschillende periodieke inkomens die afzonderlijk te laag zijn om LH in te houden. Denk ook aan buitenlands periodiek inkomen waarover buitenlandse inhoudingen of achteraf in Nederland ZVW, IB en phVV verschuldigd is.
- (lid 2: de hoogte van welk bedrag?
- (leden 1 tot en met 3) wat wordt bedoeld met de nieuwe term "loonbelasting volksverzekeringen"?

Artikel 7 (nieuw)

- (lid 1, aanhef) "ieder" of "elk"?
- (lid 1, onder b): Wat wordt bedoeld met "factoren in de woonsituatie"? Financiële gegevens i.v.m. woonkosten of de *leefsituatie*?
- (lid 1, onder c): Wat wordt onder "neveninkomsten" verstaan? Ook het belastbaar inkomen uit vermogen, dividend, uit winst/als ZZP'er, buitenlandse periodieke betalingen van loon of bijv. pensioen?

Artikel 8 (nieuw, lid 2 onder b)

In artikel 475ga, tweede lid, RV is aangegeven dat de deurwaarder uitgaat van een alleenstaande, tenzij uit de BRP blijkt dat er een inwonende echtgenoot is. In de toelichting op het (aanvankelijke) besluit is aangegeven dat de deurwaarder daarvan slechts mag afwijken op grond van andere informatie die hij heeft betrokken via zijn opdrachtgever dan wel via de schuldenaar zelf.

Zoals eerder aangegeven moet worden onderkend dat de *leefsituatie* niet kan worden vastgesteld aan de hand van gegevens uit de Basisregistratie Personen. Ook voor niet gehuwde of als partner geregistreerde meerderjarigen blijkt uit de BRP hooguit welk woonadres men heeft laten registreren. De decennialange ervaring van de SVB met de beoordeling van de *leefsituatie* in de zin van de AOW, ANW en Participatiewet, leert dat de registratie van een woonadres niets zegt over de feitelijke woonsituatie maar al helemaal niets over de *leefsituatie* van niet gehuwde of als partner geregistreerde meerderjarigen.

De vraag of een ongehuwde niettemin als gehuwde in de zin van (o.a.) de PW geldt, is immers mede afhankelijk is van de vraag of er naast het hoofdverblijf ook sprake is van een wederzijdse zorgrelatie, bloed- of aanverwantschap in de eerste graad of een verzorgingsbehoefte (bij een bloedverwantschap in de tweede graad). Daarnaast is de (genoot van de) gehuwde die - wegens uitzichtloze intramurale verpleging of anderszins - duurzaam gescheiden leeft niet gehuwd en geen echtgenoot of geregistreerde partner in de zin van de PW ongeacht het (nog) bestaan van een eventuele huwelijksgemeenschap en het bij de BRP (nog) geregistreerde woonadres. Dit zijn allemaal zaken die niet uit de BRP blijken, zodat het afgaan van uitsluitend de BRP in dat opzicht een gok vormt.

Omdat de uitkeringsnorm wordt afgestemd op de feitelijke (opgegeven, onderzochte dan wel ter plaatse geverifieerde) *leefsituatie*, voorziet de SVB disharmonie indien deze *leefsituatie* enerzijds wel leidend is volgens artikel 475ab RV. Maar anderzijds in de praktijk onnodig wordt genegeerd omdat wordt uitgegaan maar van de vraag of een zelfde adres bij de BRP staat geregistreerd (als brief- of woon)adres als bij een andere ongehuwde meerderjarige. Dat klemt te meer bij gerechtigden op grond van de PW, de Toeslagenwet of AOW, ANW bij wie de daadwerkelijke *leefsituatie* bekend is en de uitkeringsnorm bepaalt. Bij hen is van overheidswege reeds onderzocht en vastgesteld dat sprake is van hoofdverblijf, een wederzijdse zorgrelatie, bloed- of aanverwantschap in de eerste graad of een verzorgingsbehoefte (bij een bloedverwantschap in de tweede graad).

Al deze criteria aan de hand waarvan de leefsituatie in de zin van (o.a.) de Participatie wordt beoordeeld, blijken niet uit de BRP, zodat de SVB de gegevens uit de BRP zoals bedoeld in artikel 8, lid 2 onder b, ongeschikt acht om te dienen als van de wet (art. 475ab RV j° art. 3 PW) afwijkende en met o.a. gerechtsdeurwaarders uit te wisselen maat voor de leefsituatie. Dit leidt volgens de SVB tot een te groot risico dat de beslagvrije voet voor toepassing van de leden 1 en 2 van art. 475da RV wordt afgestemd op een andere uitkeringsnorm dan die door de SVB (voor de AOW en PW of ANW) of de gemeentelijke sociale dienst (voor de PW) feitelijk wordt uitgekeerd. Dat leidt tot ongewenste complicaties en mogelijke discussie met de (potentiële) beslaglegger indien deze niet anders kan dan uitgaan van adresgegevens in de BRP in plaats van de maatgevende leefsituatie. Dat de geëxecuteerde in een van de genoemde uitkeringssituaties eerst via het maken van bezwaar zijn beslagvrije voet aangepast kan krijgen aan de feitelijke leefsituatie waarop zijn uitkering is afgestemd, komt de VB ongewenst voor en is ook in strijd met de bedoeling van eenmalige gegevensuitvraag en het zo veel mogelijk gebruik maken van de informatie van de uitkeringsinstantie als (potentiële) derde-beslagene.

Behalve via de gegevensuitwisseling, bedoeld in artikel 8 van het Besluit, kan de voorgestane oplossing voor de 4 groepen uitkeringsgerechtigden worden gecreëerd door de opsomming van het derde lid van artikel 475g RV uit te breiden met een onderdeel g (bijv. *g. de actuele leefsituatie zoals bedoeld in de artikel 3 en 4 van de Participatiewet indien de bij onderdeel b. bedoelde omvang van de betalingen daarvan afhankelijk is.*)

Toelichting

Het slot van de toelichting gaat er aan voorbij dat de ook door de KBvG jurisprudentie erkende jurisprudentie uitdrukkelijk bepaalt dat een IW-1990-vordering geen (executoriaal dan wel vereenvoudigd) beslag is maar daarop voorrang heeft.

Sociale Verzekeringsbank

Hoofdkantoor

Postbus 1100, 1180 BH Amstelveen

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Geachte geadresseerde,

Het kan gebeuren dat u op één dag meer enveloppen van ons ontvangt. Wij zijn ons bewust van de extra portokosten, maar het samenvoegen van brieven is duurder.

Brieven voortaan digitaal ontvangen?
Maak met DigiD uw eigen Berichtenbox op mijn.overheid.nl

A1100 #X830XDX#00#0000#

9853-EN 12.13

Is deze post niet voor u?

Volgt u dan alstublieft deze drie stappen:

1. De geadresseerde

is niet bekend op dit adres

is overleden

is verhuisd naar:

Straat en huisnummer _____

Postcode en plaats _____

2. Schrijf voorop de envelop 'retour afzender'

3. Stop de envelop in een brievenbus

Bedankt voor uw moeite!